

Тема.

Твори добро – остерігайся зла

Мета. Сприяти засвоєнню учнями понять добра, любові, милосердя, співчуття. Визначити суть моральної настанови «твори добро – уникай зла», плекати прагнення робити добро безкорисливо й остерігатися зла у своєму житті.

Формувати вміння правильно вибирати між добром і злом, аналізувати свої вчинки.

Ключовий вірш: «Не будь переможений злом, а перемагай зло добром» (Рим.12:21). «Ухиляйся від злого, та добре чини, та й навіки живи!» (Пс. 36:27).

Біблійна історія (про створення світу, перших людей).

Навчальні засоби: ікона, свічка, Святе Письмо, робочі зошити, оповідання, ілюстрації, роздатковий матеріал.

Перебіг уроку

I. Вступна частина.

1. Християнське вітання.
2. Молитва.

II. Актуалізація життєвого, чуттєвого і читацького досвіду.

1. Вправа – гра «Відображення».
 - Що ви відчували, коли посміхалися ?
 - А коли погрожували кулаком ?
 - Які люди вам більше до вподоби ? (Усміхнені чи похмурі ? Привітні чи байдужі ?)
 - Чи важко бути добрим ?
 - Що важче робити – добро чи зло ? Чому ?
2. Читання оповідань «Милосердний коваль» та «Жорстокий вчинок» (1 кл.).

- Чим сподобався вчинок коваля, купця ?
- Що можна сказати про поведінку дітей в лісі ?

III. Актуалізація опорних знань, умінь, навичок.

1. Користуючись кодом, відгадайте зашифровані слова, запишіть їх у зошит у дві колонки.
2. Гра «Мікрофон».
 - Що таке добро ? Зло ? Милосердя ? Співчуття ?
 - Звідки на Землі появилось зло, якщо добрий Бог створив світ добрим, а перших людей – святими ? (зачитування із Святого Письма).
 - Отже, перші люди не послухали Бога, а хто не слухає Бога, той робить погано, а поганий вчинок – то є гріх.
 - Чи попереджав Бог, якою буде плата за непослух ?
 - Чи можуть люди добре жити, коли вони роз'єднані з Богом ?
 - Хто є найбільшим добром ?

IV. Мотивація навчальної діяльності.

1. Вірш «Творить добро» (4 кл.).
 - Які вчинки має робити добра людина ?
2. Оголошення теми і мети уроку.
3. Робота над ключовим віршем.
4. Обговорення висловів про добро і зло, прикладів їх з Біблії.

Вправа. Навести приклади хороших та поганих вчинків відомих вам героїв казок, мультфільмів.

- Для чого потрібні добрі вчинки ?

V. Засвоєння нових знань, формування опорних умінь і навичок.

- Пояснення вчителя.
- Основні тези.
 - Найдосконалішим творінням Бога є сама людина. Бог настільки полюбив людину, що створив її на свій образ і подобу. – Що це означає ?

(зачитування із Святого Письма [Сирах, 17:6-7]).

- У світі йду постійна боротьба двох сил: добра і зла. Кожна людина мусить вибирати між добром і злом, приймати рішення своїх вчинків.

(розповідь про двох Вовків)

- Гарні стосунки між людьми, милосердя, співчуття, були основними в житті. І про це говорить народна мудрість.

* Вправа «Поєднай частини прислів'я».

1. Хто людям добра бажає а добрі справи.
2. Добре роби, той і собі має.
3. Красить людину не одяг, добре й тобі буде.

- Кожен з нас повинен уникати зла, поширювати добро у світі і починати з себе: переборювати спокуси до гріха, проявляти добро до ближніх, остерегатися поганих слів, жити за Божими Заповідями.

- Якщо ми своїм життям не відповідаємо позитивно на заклик Бога бути добрими, то ми зобов'язані по справедливості нести відповідальність за все недобре, що вчинили.

* Повчальна історія «В небі» (урок 29).

- Які ж «матеріали» маємо зібрати протягом життя, щоб заслужити Боже Царство ? (співчуття, любов, доброту...).
- А чи знаєте ви, що є драбина до неба ? (зачитування оповідання І. Ліствичника «Драбина до неба», діти малюють драбину, на щаблях пишуть добрі справи).

- Наша дорога життя повинна розпочинатися з любові до Бога і до Близького.

- Які заповіді Любові знаєте ?
- Хто є нашим ближнім ?
- Що означає любити близького ? А що означає любити себе ?
- Назвіть випадки із свого життя, коли ви проявляли доброту, милосердя ?

- Щоб ми щасливо жили тут, на Землі, і колись – у небі, просімо у Господа допомоги, молімося, щоб Бог допоміг нам побачити наші гріхи, покаятися, змінитися на краще.

- Ангели – наші добродійники і наставники. Вони чекають наших молитов. Щодня прославляймо наших невидимих помічників та охоронців, щиро дякуймо за опіку та разом з ними поспішаймо творити добро.

- Людина є відповідальною за свій спосіб життя і перед Богом, і перед людьми. Життя без чеснот, без дотримання Божих Заповідей – беззмістовне. Грішна людина не може чинити нічого доброго, хоч Господь є терпеливий, сподівається, що вона зміниться.

* Гра «Канатоходець» (або «Клубочок»)

- Кожен з нас має недоліки, але треба навчитися їх бачити в собі, уникати спокус від гріха, навчитися прощати, як того вчить нас молитва «Отче наш».

- Чи часто ви сваритесь ? За що ?

- Чи вмієте виправляти свої помилки ?

* Гра «Іскра миру» (1кл. ст.55)

- Християнська віра не дозволяє нам відповідати злом на зло, а вчить на Зло відповідати Добром.

(казка про Добро і Зло)

Отже, вчіться пробачати один одному безглузді кривди, відповідайте на зло добром, будьте добрими, ввічливими, то станете синами і дочками Отця, що на небі.

Пісня «Не роби маленька ручко, що не слід».

- Святе Письмо вказує нам єдиний шлях повернення до добра. Якщо ми будемо слухати Боже Слово і дотримуватися Заповідей, то ми зможемо перемогти будь-яке зло.

- Чи є у вас вдома Біблія ? Чи читаєте її ?

* Вправа «Плач нечитаної Біблії» (доповнити речення).

- Зробити правильний вибір між добром і злом нам допомагає совість.

- Що таке совість ?
- Чому кажемо, що совість наш суддя ?
- А ще кого називають справедливим Суддею ?

- Треба завжди прислухатись до свого голосу совісті, який є внутрішнім суддею наших вчинків, нашої поведінки, докоряє, коли ми робимо щось погано.

(зачитуються оповідання «Скляний чоловічок», «Соромно від соловейка»)

* Вправа «Риси характеру».

- Які риси характеру Ісуса Христа маємо брати за взірць ? Яке добро робив Ісус Христос ?
- А чого вчимося від Матері Божої ? (розглядання ілюстрацій)
- Що заважає нам бути добрими, не робити зла ?
- Що таке гріх ? А що таке чесноти ?

* Вправа «Розділіть чесноти від гріхів у дві колонки».

- Господь дав нам дар мови – неоціненний скарб, щоб ми могли порозумітися між людьми, прославляти Бога в молитвах, йому дякувати, його перепрошувати за гріхи, якими образили Бога. Маємо навчитися використовувати ввічливі слова, уникати грубих, образливих слів, бути доброзичливими, щирими, вживати ласкаві, ніжні слова, компліменти.

- А чи знаєте ви що людський язик є небезпечний! Чому ?
(послухайте таку легенду).
- Як уникнути гріхів язика ?
- Як розумієте прислів'я «Удар забувається, а слово пам'ятається», «Слово – не стріла, а глибоко ранить».

* Гра «Впіймай гарне слово», «Комплімент».

VI. Закріплення навчальних досягнень, поглиблення знань.

* Вправа «Що таке добре, а що – погано ?».

* Розігрування ситуацій (по парах).

- Отже, норми моралі – це неписані закони, вони живуть в нашому серці як і Бог. Якомога раніше слід прагнути творити добро, уникати і соромитися зла, славити Бога своїми добрими вчинками. Але добру треба вчитися, дотримуючись таких правил:

1. Ставитися до інших так, як би ми хотіли, щоб ставилися до нас.
2. Поважати інших, особливо старших і слабших від себе.
3. Не знущатися, не сміятися над каліками.
4. Не проходити байдуже біля людської біди, горя, розпачу
5. Вміти не тільки поспівчувати у горі, а й порадіти чужому успіху.
6. Бути щедрими на доброту і милосердя.

Пам'ятка про доброту (Кл.кер., 2009, с.8)

- Треба добре пильнувати, щоб злий дух (як колись Адама і Єву), не намовив нас до гріха. Треба боятися гріха, бо це наш найбільший ворог. Ангели-охоронці схиляють нас до добрих справ, відганяють зло. Але щоб наші Ангели-охоронці про нас дбали, маємо нашим побожним життям бути подібними до них і просити в них допомоги в молитвах:

1. Молитва «Мій Ангеле святий»
2. Оповідання «Громозвід»
3. Пісня «Іду до церкви»

VII. Узагальнення та систематизація набутих компетентностей.

1. Аналіз висловів про Добро і Зло.
2. Підсумкова бесіда.

Добро повинен робити кожен і тоді наше життя стане таким, як задумав його наш Творець. Богові не подобається зло – гріх. Він благословляє і захищає добро, адже це життя заради інших, щире бажання допомогти, любов до батьків та ближніх, Батьківщини. Якби кожна зла людина зробила на одне зло менше, а кожна добра людина на одне добро більше – який би красивий був світ.

* Вправа «Закінчи речення»

1. Я радію, якщо ...
2. У мене є погана звичка ...
3. Мені соромно, коли ...
4. Мені боляче, якщо ...

- Призначення людини на Землі – світити сонцем, гріти світ добротою серця. Чи світив я сонечком, чи серце моє було милосердним – ставмо совісті ці запитання. Ключиком добра і милосердя, яким відчиняємо серце є любов. Господь помістив в серці стільки любові, що нею можна обдарувати цілий світ. А святий Миколай навчив нас, як цим ключиком користуватися. Тихо, не на показ, а щиро і щедро. Тож шукаймо ключики, відчиняймо серця і творімо добро.

Пісня «Стук-стук (2), хтось стукає до мене».

* Робота з підручником.

- * Уявімо собі, діти, що ми обняли нашу планету, на якій кожен з нас робить добру справу. Поруч стануть ваші батьки, друзі, вчителі. Тоді світ стане кращим, люди усміхатимуться, бо ніхто нікого не ображатиме, на Землі буде більше квітів, пташок, бо ніхто їх не знищуватиме, зникне біль, образа, непорозуміння, заздрість, гнів.

Всі будуть пам'ятати про головне призначення людини – оберігати красу природи, подаровану Богом і робити добро іншим людям.

* Вправа «Планета доброти».

(на сердечках пишемо свої чесноти і прикріплюємо до великого серця на дошці, а на яблуках – добрі вчинки (плоди) і прикріплюємо до гілочок дерева.)

- Ми з вами живемо у важчий час, коли багато людей, дітей, потребують нашої підтримки, співчуття, доброти, милосердя. Доброта, співпереживання, уміння розділити чужий біль, вчасно підтримати у важку хвилину – це завжди було притаманне нашому народу.

– А що потрібно зробити для того, щоб ці добрі звички збереглися надовго ?

- Легенда про Доброту
- Вірш «Я вірю в силу доброти» (Кл.кер., с.8).

VIII. Інструктаж домашнього завдання.

1. Повторити діла милосердя, головні гріхи.
2. Написати твір-роздум «Вчинок, яким я пишаюсь».
3. Підібрати і вивчити прислів'я про доброту.

IX. Підсумкова частина.

1. Оцінювання навчальних досягнень.
2. Мотивація молитви.
3. Молитва «Отче наш».

Правила доброти

- 1. Ставитися до інших так, як би ми хотіли, щоб ставилися до нас.**
- 2. Поважати інших, особливо старших і слабших від себе.**
- 3. Не знущатися, не сміятися над каліками.**
- 4. Не проходити байдуже біля людської біди, горя, розпачу**
- 5. Вміти не тільки поспівчувати у горі, а й порадіти чужому успіху.**
- 6. Бути щедрими на доброту і милосердя.**

ЗОШ І –ІІ ст. с. Кабарівців

Урок

на тему : «Твори добро – остерігайся зла»

(3 клас)

Підготувала вчитель основ християнської етики

ЗОШ І-ІІ ст.с. Кабарівців

Соловій Н.С.